Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Quaestiones casuales - Cod. Aug. pap. 116

Johannes <de Friburgo>

[Reichenau], [14.-15. Jahrh.]

Speculum ewangelice pauperitas

urn:nbn:de:bsz:31-83376

Visual Library

Explicit registrū de vita et statu scōrū heremitarū

Incipit speculū ewangelice paupertatis cᵐ primum

Benedictus deus et dn̄s noster ihc xpc̄ sūmi prīs
filius qui natus ex maria v̓gine venit in huc mūdū
oēs hoīēs saluos facē quantᵐ in se est et ad agnicōem
veritatis puenire ostendēs viam pfectā et iter expa
ditū ad regna celorū et speculū clarissimū īmo luci
dissimū in quo relucent omnes virtutes veniendi ad
apicē seu culmen pfectissime contemplacōis et post ter
minū huius vite limpidissīē euolandi ad prīam eterne
btitudīs formā · s · ewangelica pfcōis voluntariā pauper
tatē quā ipse sūmū exemplar existens pfcōis in se ipō
quā diu vixit in hoc tempe verbo et exemplo docuit
omnib; pfcē viuere volentib; īmitanda sua vestigia
lineā exempli directe viuendi ostendit forma ewange
lice pfeccionis seu volūtaria paupertas substancialiter
consistit in abdicacōē oīs pprietatis rerū tempalium
put dn̄s consuluit luce 14 Qui nō renūciauerit
omnib; que possidet nō pt̄ meus esse discipls̄ Mathi
19 Si vis pfcūs esse vade et vende omnia que
habes et da paupib; et hēbis thesaurū in celis
et veni seqrē me Sup quo aug̃ Bonū est facul
tates cū dispensacōē paupib; erogare melius est
pintencōē sequendi dm̄ semel donare et absolutū
sollicitudinē cū xpō agere post penthecosten ec
clesia cū paupertate ewangelica incepit vendendo
xpm̄ et renūciando omnib; et ponendo ad pedes

aplorum Dividebantur autem singulis prout cuique opus erat. Nec quisquam eorum que possidebat aliquid suum esse dicebat sed erant illis omnia communia. Neque enim quisquam eorum egens erat inter illos. Multitudinis credencium scilicet v milium virorum exceptis mulieribus erat cor unum et anima una. Ut autem eciam data rationabiliter dispensaret elegerunt septem viros plenos spiritu sancto scilicet stephanum et ceteros qui ministrarent mensis per eciam data tam viris quam mulieribus. Omnes enim centum summi pontifices romani a tempore petri apostoli usque ad urbanum primum nacione romanum vivebant secundum ewangelicam paupertatem prout patet in cronica martini predicatoris. Ubi sic legitur huius tempore scilicet urbani primi cepit ecclesia romana predia possidere De quibus dictus urbanus clericis et notariis qui gesta martirum conscribebant sumptus deputabat. Alii autem vivebant ad instar apostolorum pecunias tantum recipiens possessionis. Fuerunt quoque inter urbanum et petrum inter medii summi pontifices romani xvi infra centum quadraginta duos annos ewangelicam paupertatem servantes. De qua paupertate dicit beatus Adfres de monte dei Ex aliemis manibus pendentes consolatur nos ihesus christus qui cum dives esset pro nobis pauper factus et qui voluntarie dedit preceptum paupertatis ipse eius paupertatis in semetipso formam nobis dignatus est demonstrare.

Ut enim sciant ewangelici pauperes quid eis faciendum sit sicut ipse ihesus a fidelibus pasci voluit non numquam et ab infidelibus sed ut fideles faceret vite necessaria accipere non recusavit. Sed et in primitiva ecclesia pauperes illos sanctos qui pro christo rapinam bonorum suorum perpessi

vel sm pfcois gsiliu oia relinqrant et vendiderant
et fratribus fidelibus quia fecerant quanta sollicitudine
quanta pietate sci apli alendos a fidelibus procurabat
Ex auctoritate aplorum no negat et ewangelice vive
tibus ut sit laici simplices et mulieres sm ewangelica
paupertate oia relinquentes sicut et scis illis pauperibus
qui tunc erant inter eos Qui et pauperes ob hoc vo
cabant per perfectione scitatis et quia vite omnia
diviserant et semetipos sponte pauperes effecerant
Est autem sciendum quod triplex est paupertas seu status
paupertatis Ut dicit Glosa sup psalmum centesimum
paupertas in heremo paupertas in claustro paupertas
in seclo paupertas in heremo significatur in pellicano avis
egipciaca ciconiis corporali magnitudine similis
macie sp affecta et in solitudine habitat nec gregatim
volat Sic heremite Job 3o Dedi ei in solitudine domum
Paupertas in claustro in nicticorace signatur que est avis
corvini generis nocte querens cibum in parietibus habi
tans Sic claustralis degens pernoctando in ordine
meretur cibum Paupertas in seclo signatur in passere
que est avis modico cibo contenta in tecto habitans
Sic paup in seclo Alia divisio paupertatis Quarum
prima sca est que pro deo paciencter suam inopiam
tollerat et magis vult egere quam illicite vel in
honeste acquisitis habundare Scior est que ex
devocione et licita sup necitate no vult habere
Scissima est que omnibus preciosis mundi preciosiore

existimat paupertatē xpi et pillius amore decrastino nō sollicitā esse Tercia diuisio paupertatis Quarū pma est alia que nil inspāli possidet pp̄ū sed ingn̄i certas possessiones hēt et perpetuos redditus prebendariū vt inclausis vbi sm̄ regulā tm̄ paupertas vouetur Melior est paupertas que redditus possessionis nō hēt sed cgregat inlongū tempus vnde viuat vt formica que iuxta salomonē cgregat inmesse vel inestate q̄d cmedat p annū et vltra Altissima est que sicut volatilia cū nō serant neq metant neq cogregent inhorrea necesse hn̄t quasi cottidie mendicando vagari et decelestis prīs puidencia victū suū ctinue pstolari Nā ipi deregno huius mundi nil sibi retinuerūt sed p xp̄o omnia alacriter reliquerūt Jdeo ipē illis sū excepcōe oēz celestis regni glām inretribucōne pmisit Math. 5. Bti paupes spū quō ipor̄u est re celorum

Hanc namq scissimā paupertatē incitat dn̄s suos imitatores Mathi 6. Ne solliciti sitis aīē vestre q̄d manducetis neq corpi vestro q̄d induamini Nolite ergo solliciti esse dicentes Quid manducabimus aut q̄d bibemus aut quo opiemur hec omnia gentes inquirunt scit eñi pater vr celestis q̄ hiis omnibus indigetis Querite ergo pmū regnū dei et iusticiā eius et hec oīa adicientur vobis Nolite solliciti esse incrastinū crastinus eñi dies sollicitus erit sibi ipi Sufficit eñi diei crastine malicia sua Quod exponit augus sic dicens Quod

hoc nō fuit p̄ceptū a dn̄o ad hoc vt nichil peccunie
seu aliarū rerū vni9 diei ab eis seruaret̄ ī crastinū
sed ideo dn̄s dixit Nolite solliciti esse in crastinū
⁊ c̄. Ne p̄dicarem9 aut alia seruicia faceremus
vt pudeat̄ nobis in posterū vel ne desistam9 ab hiis
que vtilis sūt pp̄ter diei crastine sollicitudinē
Ex quo patet q̄ dn̄s duo p̄hibet Vnū vt nō faciamus
bona pp̄ter crastinū aliud vt nō retraham9 a bonis pp̄ter
timorē crastine inopie Sed Iohes crisostom9 hoc planius
exponit dicens Nolite solliciti esse in crastinū i. curam
que incūbebit diei crastina nolite anticipari in diem
hodiernū sufficit eñ diei crastine malicia sua Dubitat̄
⁊ hic q̄ dn̄s p̄cepit discipulis suis Mt̄ x. Nolite possidē
aurū neq̄ argentū neq̄ peccuniā in zonis vestris
nō peram in via ⁊ c̄. Quomodo ergo ip̄e loculos habebat
Sed s̄m crisostomū dn̄s loculos ferebat s. p̄ iudam
ad inopū ministeriū vt hic discas q̄libet quecūq̄
paup̄e et mūdo crucifixū q̄ oportet de pauperib9 hr̄e
curā s̄m illud ps̄ cxi dispsit dedit pauperib9 Vel
dicendū q̄ hoc dicit nolite possidere s. in via vel Luc
ix Nichil tuleritis in via ⁊ referendū est ad singu
lares p̄dicatores et ap̄los qui nichil portare debe
rent qn̄ ad p̄dicandū vadunt nō autē referendū
est ad totū collegiū vbi oportet aliq̄ hr̄e p̄ se ip̄is
et pegenis Et sic dn̄s celi et terre qui dat escā
omni carni loculos habuit nō q̄ aliq̄ terreni possi
deret sed a fidelib9 oblata cōseruans vt suorū necessita
bus et aliorū indigenciū subueniret
[S]anctus Franciscus p̄pm̄ pp̄hie p̄uidit illos qui dicent

mendicare p xpo sit dampnabile s. hiis qui p xpo oia
reliquerint sed no deberet hoc timere cora deo
nec opret idest no est necce eos verecundari
demendicando cora hoib3 q3 do3 vniuersoru pnobis
adsua vel sui imitacione pnocandis se fecit paupe
et mendicu inhoc mundo Vn no est seruo ofusio
dno suo inhoc silari imo gla mag est ei sequi In
qua paupertate ewangelica diuersi sut modi viuendi
Nam sicut scs franciscus et sui fres et alii qrz deuoti
no accipiunt denarios mt x. Nolite possidere auru
neq3 argentu neq3 pecunia inzonis vestris non
pera invia neq3 duas tunicas neq3 calciamenta
neq3 virgam i baculu Et hoc fuit qn dns misit
discplos suos adpdicandu ne fierent scandalu phis
et aliis auaris si recipent pecunia qui forte dice
rent qstus ca eos pdicasse Sed qn fuerunt cu dno
ogregati tuc recipiebant pecunia qua vene qui
tatis ademenda necia quib3 opus erant ofarci. 6
Euntes emamus denariis cc's panes et dabimus illis
manducare Jo 6. Vn emam3 panes vt manducent
Jo 4. Discpli aute ei3 abierant inciuitate vt cibos
emerent Quida portauerut calcios. actuu. 12. Cu
angelus petro dixit incarcere Calcia te caligas
tuas &c. Quida portauerut baculos Vt legit
in legenda sci petri q ~~miss~~ misisset baculu suu p
discplos suos vt ponerent sup corpus defuncti co
discpli et reuixit Quida portauerut vestimenta
hoc p3 actuu 12 Cu dixit angelus petro Circuda

tibi vestimētū ⁊ ce· Nō est psumendū q nudus iacue
rit sed indutꝰ aliqua veste Quida prauerūt paceu
niū Jo· 13· Quidā putabāt q loculos hēbat iudas
q dixisset ei ihc Eme ea que opus sūt nobis ad diē
festū Quidā prauerūt panes M̄t 15· Quot panes
habetis at illi dixerūt septē Quidā prauerūt sandalia
i· paruos calceos M̄rci 6· Sed calciatos sandaliis
unt aliqui qui in malū tibi
meripīs detrahunt ewangelicis paupibꝰ seu volunta
rie paupertati allegantes ingrātū hunc versum
ps̄ 127 Labores manuū tuarū qui manducabis
bt̄s es et bn̄ tibi erit Qui si glosā illius psalmi in
tenderent nec sic scīssimū paupertatē ꝯdempnarent
Exponit enī glosa psalterii duos versus illiꝰ psalmi
sic bt̄i omnes qui timent dnm̄· q bn̄ opantur
timendo deū et inuiis eius ambulant Otu qc̄ūꝫ
times interiꝰ depassione deū ꝑ· rōnē delectando in
bonis opibꝰ· i· vtutibꝰ †Labores manuū tuarū· i· fruc
tuū bonorū opū spūaliū· s· vtutū manducabis idest
frueris infuturo Jo 6· opamini cibū qui nō pit
sed qui pmanet in vitā eternā Luc̄ 13 bt̄s qui
manducabit panē inregno dei Adducūt ⁊ ꝯtra
paupertatē voluntariā dcm̄ pauli Thesalo· 3· Quo
niā si quis nō wlt opari nō manducet Quod dcm̄
bn̄ in libro adfr̄es demonte dei plane psequitur
exponendo sic dicens Quod enī apls̄ seuerissima
auctoritate denunciat Qui nō wlt opari nō man
ducet Continuo ostendens dequibus diceret subiūxit

† bt̄s es ipīti pspem et bn̄ tibi erit in extremis

dicens Audiuimus quosdam ambulantes inter nos inquiete
nichil operantes sed curiose agentes His autem qui huiusmodi
sunt denunciamus et obsecramus in domino ihesu christo ut cum sile-
cio operantes · i · quantum operari possunt sub testimonio dei
et consciencie sue panem suum manducent Suum hoc est cum labo-
re suo partum acquisitum Cum ergo severissime denunciaverit
super his non manducandum nolentibus operari Postmodum vero
nec valentibus operari et nichil operantibus se aliquando prebuerit
clemenciorem possemus dicere secundum textum verborum eius vescamur
saltem secundum penitenciam ade pane nostro vel si non possumus in sudore
vultus nostri saltem in dolore cordis nostri in lacrimis dolo-
ris si non possumus in sudore laboris cognatam hanc iac-
tanciam professionis nostre · scilicet ewangelice paupertatis
suppleat pietas aut devocio humilis consciencie sint nobis la-
crime nostre panes die ac nocte quamdiu dicitur anima mea
ubi est deus tuus hoc est quamdiu peregrinatur a domino
deo suo in hoc tempore aliene vite eius Utinam computarer
in illo ordine de quo dicit apostolus ad Romanos 4 · Ei qui non
operatur credenti autem in eum qui iustificat reputatur
fides ad iusticiam secundum propositum gracie dei Utinam dignaretur
nos dominus iustificare cum peccatrice illa cui multum dimis-
sum est quoniam dilexit multum Sic fratres obsecro non
excusemus nos sed accusemus nos et confiteamur quod
magni nominis umbram et personale quoddam figmentum professionis
ewangelice scilicet paupertatis apud homines induimus apud
deum consciencie nostre cognoscentes paupertatem non usquequaque
recedamus a veritate et veritas liberabit nos Unde
Ecce caritas operans labor pauperum sub testimonio dei
et consciencie que magis professionem inducit apud deum quam

labor exterior et manualis secularium hominum Obiciunt
eciam contra voluntariam paupertatem oblatrantes veritati illud
dictum pauli actuum xx° ca° sine Quam magis beacius est dare quam
recipere Audiant glosam illius verbi iniquum detrahant
veritati Dicit enim glosa Quod dupliciter accipere contingit
aut superrogacione iusticie aut propter solam concessionem
fortune primo beacius est accipere 2° beacius est dare
Qui enim habet possessiones temporales largas vel artas
dummodo in vita sua valet de hiis sustentari Quod si non
possessiones nichilominus opere tamen manuali vite sue necessaria
victum et vestitum sibi conquirere potest et ob amorem ewangelice
perfectionis seu voluntarie paupertatis sequendo vestigia xpi
hiis omnibus ex libera voluntate renunciat et ex alienis
manibus vite necessaria scilicet eciam accipit hic talis super
errogacionem iusticie eciam accipit quia nullus concerta
necessitate cum ex propriis ut supra dictum est possit sustentari
Illud accipere beacius est quia perfectionem ewangelicam ad
ducit Sed accipere eciam cogente inopia et defectu
rerum temporalium contra voluntatem non est beacius quia ibi
est concessio fortune que sibi vite necessaria ex propriis
non ministrat et si suppeteret sibi fortuna [illegible] omnino
non acciperet eciam Unde beacius est magis dare quam
eciam ex simplici corde de propriis rebus bene acquisitis
quam accipere propter concessionem fortune Luce 12°
Vendite que possidetis et date eciam Luce 6 date
et dabitur vobis mensuram bonam et confertam coagitatam
et supereffluentem dabunt in sinum vestrum Ibi dicit glosa
Sunt enim aliqui qui dant partem superfluorum et

ptē retinent sibi dequibus dr̄ Lu· xi Quod sι est date
elimn et ecce omnia munda sūt vobis Isti habebūt mensu
rā bonā Alii sūt qui dant omnia sup̄flua et retinēt
sibi necciā dequibus dr̄ luce 3 Qui hēt duas tunicas
det unā nō habenti pma tunica est neccitas 2a est
sup̄fluitas Isti hebūt mensurā ɔfertā Alii sūt qui
dant partē neccessariorū et ptē retinent Sicut
fecit scs martinus qui clamidē diuisit Isti habebunt
mensurā coagitatam Alii sūt qui dant oīa neccīa et
nichil sibi retinent ꝑ ɔsiliū pfcōis ewangelice pau
ptatis qui reliquerūt oīa pter deū dequibus dr̄ ɔ
19· Ecce nos reliquimus omnia et secuti sumus te Isti
habebūt mensuram supeffluentē et inhiis pfcissime
ɔplet verbū prius dcm̄ Act 2 Beaciꝰ est dare mag
quā accipe Isti eī dant pfcīff pfcissime et ceium
accipiunt eliam Augꝰ bonū est facultates cū dispen
sacoē paupibus erogare ɔelius est pintencione seque
di deū semel donare et absolutam sollicitudinem
cum cristo agere et cetera

Auctus bn̄ sup illo verbo bti paupes spū vocat
paupratē spc voluntariā paupratē que est cū spuali
intencoē sic dicens diligenter attende q nō simplr
paupes nōiat pter plebeios paupes neccitate miserabili
nō volūtate laudabili Spero equidē pfuturā eis ap̄
diuine bonitatis miām hanc ipam afflicoēs sue
miseriarū Scio tn̄ hoc inloco dnm̄ nō dehusmodi
fuisse locutū sed dehiis qui possunt dicē cū pha
Voluntarie sacrificabo tibi Attende nec voluntaria

quidam paupertas omnis laude hic apud deum Nam et philosophi
aliqui sua omnia reliquisse dicuntur ut expedite mundiali
bus curis studio vanitatis possent vacare liberius
et nolebant censu habundare terreno ut habundarent
sensu suo hos discernit quod dictum est spiritu id est spirituali vo
luntate Beati vero pauperes spiritu spirituali scilicet intensione desi
derio spirituali propter solum beneplacitum dei et animarum salu
tem paupertas spiritus sumitur et pro abstinencia ab amore
mundi id est ab amore carnalium voluptatum et diviciarum
ac proprie excellencie Nam hec tria complectitur amor
mundi Gregorius pauperes spiritu sunt humiles et deum
timentes non habentes inflatum spiritum paupertas
quibus dicitur amor paupertatis Bernardus Volo te esse amicum
pauperum magis autem immitatorem Gregorius pauper cum rep
rehensibilis cernitur moneri debet et despici non debet
Si vero reprehensionis nichil habet venerari summo
ope debet sicut intercessor Jeronimus Vacuus viator
et nudus latronis non timet insidias securus a
nocturnis furibus dormit

Voluntaria paupertas amanda est cuius amoris pre
mium signum est quod filius dei voluit sibi eam assumere
Bernardus forsan aliquis arbitratur filio dei sublimia esse
querenda pallacia ut cum rex glorie susciperet sed non
propter hoc ille a regalibus sedibus venit in sinistra eius
divicie et gloria in dextera eius longiturnitas vite
horum omnium eterna in celis affluencia suppetebat
sed paupertas non inveniebatur in eis porro habun
dabat et superhabundabat hec species et nesciebat

homo preciu(m) eius hanc namq(ue) filius dei concupiscens de-
scendit vt eam eligat sibi et vt nobis quoq(ue) sint esti-
macione faciat preciosa(m) de paupertate xpi h(abe)t(ur) Luce 2o
pannis eu(m) inuoluit et reclinauit in presepio q(uia) no(n) erat ei
locus indiuersorio Cu(m) eciam xpc duodennis remansit
in ierl(e)m in illo triduo dicit B(ernardus) d(omi)n(u)m mendicasse hosti-
atim frusticulas panis cu(m) aliis paup(er)ib(us) Vn(de) dicens
in quoda(m) sermone O si habere(m) debuccellis illis q(ue) xpm
mendicatis plus sapent m(ihi) qu(am) deliciacior cibus mundi
idem Vtina(m) saciari possem de edulio illo q(uod) xpc inter
ceteritas paup(er)u(m) hostiati(m) mendicauit Aliud signu(m)
amoris dei ad paupertate(m) est q(uia) p(ro)pter paup(er)es ipse
dei filius venit in hunc mundu(m) · ps · propter miso-
riam inopu(m) et gemitu(m) paupu(m) nu(n)c exurgam dicit
dns s(cilicet) veniendo inmundu(m) Luce 4 ewangelizare
paupib(us) misit me B(ernardus) Querit diuicias paganus qui
sine deo est et viuit · querit iudeus qui terrenas pro-
missiones accepit sed qua fronte [illegible] aut q(ua) mente
xpianus diuicias querit post qua(m) xpc beatos esse pau-
pes p(re)dicauit Luce 6 Beati paupes Dicit diuitib(us)
Ve vobis diuitib(us) paupes iudicat xpc dignos men-
sa sua Luce 14 Cu(m) facis conuiuiu(m) voca paupes
debiles et claudos ps parasti indulcedine tua paup(er)i
deus Paupes deus adiuuat ps Et adiuuit paupem
de inopia paupib(us) deus parcit · ps · parcet paupi
inopi et animas paupu(m) saluas faciet paupib(us) deus
misericors est ysaie 49 paupu(m) suoru(m) miserebitur
paupes deus elegit ysaie 48 Elegi te incamino pau-

pratis Jacobi 2. Nonne deus elegit paupes mu̅di
paupes exaudiuit deus ps Desideriu̅ paupu̅ ex
audiuit dn̅s Paupu̅ deus memor est ps Quonia̅
no̅ infine̅ oblivio erit paupis Paupu̅ deus sollicit9
est ps Ego aute̅ mendicus su̅ et paup et dn̅s
sollicit9 est mei Paupu̅ deus refugiu̅ est ps
fc̅us est dn̅s refugiu̅ paupu̅ Paupes saluat ps
Animas paupu̅ saluas faciat ps. Eripiens pau
pe̅ demanu forcioru̅ eius Paupes quos reliquit
mundus dn̅s suscipit ps Quonia̅ pater meus et
mater mea dereliquerūt me dn̅s aute̅ assumpsit
me ps Tibi derelictus pauper orphano tu
eris adiutor Gg9 Hos elegit dn̅s quos despicit
mundus Paupib9 deus tribuit regna celoru̅ Mt
5. Bti paupes spu̅ ȝ ce. no̅ solu̅ adpossidendu̅ sed
ē addandu̅ aliis Paupes cognoscit deus et no̅iati
vocat vt pȝ inlazaro paupe Paupes abangelis
portari facit adlocu̅ quietis Luc 16. Factu̅
est vt moreret̄ mendicus et portaret̄ abangelis
insynu̅ abrahe Quod paupib9 fit sibi reputet
fieri Mt 25. Quod vni exminimis meis fecistis
michi fecistis Ve paupib9 qui eu̅ no̅ amant quos
qui tantu̅ eos amauit et amat qui tot signa amo
ris eis ostendit Multu̅ eni̅ ctēpnerent̄ paupes
ihoc mundo si xp̅c eos intm̅ no̅ honorasset

ffectus paupertatis Ma̅ pauptas
est vtus expedita Gg9 Adpatria̅ liberi9 tendi
mus qui invia pondere caremus Gg9 Qui michi
onus diuiciaru̅ abstulit me adcurrendu̅ cicius ex

pedivit paupertas secura est Greg. Magnum est securitas
cordis nil concupiscencie habere secularis paupertas quieta est
Seneca Quietissime viverent homines si hec duo verba
tollerentur meum tuum Greg. Quid in hac vita laboriosius
quam terrenis desideriis estuare et quieci[us] quam nichil
huius seculi appetere paupertas medicinalis est Greg. Quos
morum infirmitas wlnerat paupertatis medicina sanat
paupertas cum petro super aquas ambulat . s. super mare huius
mundi paupertas fide constans est quia credit deo promittenti
eterna bona temporalia contempnenti Matth. 5. Beati pauperes
spiritu quoniam ipsorum est regnum celorum paupertas spe firma
est quia confidit deo quod eius curam habeat et si sibimet nil
provideat in futurum Psalmo 1. In ipso sperabunt pauperes
populi eius paupertas caritate ferrens est pro dei amore
terrenorum cupiditatem post ponens et penuriis se ex
ponens Cant. 8. Si dederit homo omnem substanciam suam
pro dileccione quasi nichil despiciet eam paupertas prudencia
circumspecta est declinat laqueos et pericula diviciarum
noxias et viles estimans eas Eccl. 2. Vidi in omnibus
vanitatem et afflictionem animi paupertas iusticia in
signis est nulli invidens nec malum alieni cupiens
Prov. 16. Melius est pax cum iusticia quam multi fructus
cum iniquitate paupertas fortitudine preclara est omnibus
malis paupertatem comittantibus constanter se offerens
Ysaie 25. Quia factus es fortitudo pauperi fortitudo
egeno in tribulacione sua spes a turbine umbraculum

abesti paupertas modesta temperancia est superfluum resecans extremum
necessitate contenta Thimothei 6 habentes alimenta et hiis quibus
tegamur hiis contenti simus paupertas humilis est nulli se preferens
et omne sublime tam in rebus quam in factis et moribus cauens prouerbiorum
19 Melior est pauper in simplicitate sua quam diues retorquens
labia sua paupertas paciens est cum a dominibus premitur et despicitur
non presumit se defendere vel vlcisci Ecclesiastici 13 pauper lesus ta
cebit paupertas compaciens est aliorum afflicciones ex propriis plenius
intelligens et senciens prouerbiorum homo indigens misericors est
paupertas grata est beneficia minima pro magnis reputans sibi
impendi quia vnde tribuat non habet Luce 20 Vidi in hoc ita vt
vaniret mater domini mei ad me paupertas hylaris est non cupidi
tatis sollicitudine amara vel concie morsu turbulenta ysaie
29 pauperes in sancto nullis exultabunt paupertas obediens est
nil habens vel cupiens quod ab obediencie execucione retardet Mathei 4
illi continuo relictis retibus et patre secuti sunt dominum et saluatorem
paupertas pacifica est quia litis occasionem non habet cum nichil habeat
vel cupiat terreni ysaie 13 pauperes fiducialiter requiescent
paupertas libera est nil timens perdere prouerbiorum 13 Est quasi
diues cum nil habeat paupertas non est dissoluta quia fomento
luxurie id est terrenis commodis non saginatur psalmus Ego sum
pauper et dolens paupertas deo intenta est cui tanto purius
inheret quo minus hic terrenis illaqueatur psalmus Quid
enim michi est in celo et a te quid volui super terram paupertas
imitatrix christi est qui cum diues esset pro nobis egenus factus
est Mathei 19 Ecce nos reliquimus omnia et secuti sumus
te paupertas celestia appetens que tanto ardencius si
tit quo in terrenis magis consolari recusat hebreorum xi

Nunc autem meliorem vitam appetunt i. celestem Paupertas casta
est mente et corpore quia verum inopia libidinis fomitem intensius
arefacit Prov 26 Cum defecerint ligna extinguetur ignis
Qui vult amare paupertatem non debet sequelam eius fugere
s. ~~fam~~ famem siti nuditatem defectum tecti defectum auxili-
orum defectum consolacionum Ubi videmus aliquos pauperes
qui si veram haberent paupertatem non adeo pusillanimes inveni-
rentur et tristes ut pote reges celi Sed hii sunt qui pauperes
esse volunt eo tamen pacto ut nichil eis desit et sic diligunt pau-
pertatem ut nullam inopiam paciantur

Hic dicitur de utilitate voluntarie paupertatis qui multiplex
est primo quod facit deo amabilem ysaie. Ad quem respiciam nisi
ad pauperem Ps Oculi eius in pauperem respiciunt 2o paupertas
misericordiam acquirit ysaie quia pauperum suorum miserebitur deus
3o paupertas preces apud deum exaudibiles facit Ps Quoniam
exaudivit dominus deprecacionem pauperis 4o paupertas ad eleccio-
nem divinam disponit ysaie 48 Elegi te in camino pauperta-
tis Quinto spirituales divicias multiplicat et acquirit Cor
8 altissima paupertas eorum habundavit in divicias simplici-
tatis eorum Sexto deum sequitur Mt 19 Ecce nos reliquimus
omnia et secuti sumus te Septimo ad predicandum ewangelium
idoneum ostendit Mt 11 pauperes ewangelizantur Octavo
futura bona pregustare facit Ps Edent pauperes et satu-
rabuntur et laudabunt dominum qui requirunt eum Nono celum
possidebunt Luce 6 Beati pauperes quia vestrum est regnum dei
Decimo in extremo iudicio iudicabit Job 36 Judicium
pauperibus tribuit Mt 19 Vos qui secuti estis me sedebitis
super sedes iudicantes duodecim tribus israel Ps Dexter corde

erigens paupē ut collocet eū cū pncipib; cū pncipib; ppli sui
s. in die iudicij cū aplis · v · Est vers; gratia paupertatis atque
beata Oīa relinquens mundi nec rebus adherens hoc que
saluator fecit ipsi que secutus Ois pfectus paupar viuē
do que rectus

Questio utrū liceat dare quicquid habeat ita ut nichil sibi
retineat Respondeo quod sic Mt 19 · Si vis pfectus esse vade
et vende om̄ que habes et da paupib; Luce 12 · Vendite
que possidetis et date eliam Luce 14 · Qui nō renun
ciauerit oib; que possidet nō potest meus ee discipls
Actuū 3 · Argentū et aurū nō est m̄ quod autē habeo
hoc tibi do Jacobi 2° Nonne deus elegit paupes in
hoc mundo diuites autē in fide Luce 5 · Relictis
omnib; secuti sūt dnm Mt 19 · Ecce nos reliquimus
oia Actuū 2° · possessiones et substancias vendebant
et diuidebant omnia oib; put cuique opus erat Alia
questio utrū liceat dare cuilibet mendicanti si sit
paup videtr quod sic pu 21 Qui obturat aurē suā ad cla
morē paupis ipē clamabit Ecc 29 · propter man
datū assume paupē ppter inopiā eius ne dimittas eū
vacuū Mt 25 · Quod uni ex minimis meis fecistis m
fecistis Romo · 12 · Necessitatib; scorū cōicantes Chor
12 · Si quid patit unū mebrū paciunt reliqua mebra
si nō sūt putrida · Heb 13 Beneficiẽ et cōionis nolite
obliuisci Jo · 3 · Qui habuerit sbam huius mundi et
frem suū viderit necitatē hntē et clauserit viscera
sua abeo Mt 5 Qui petit atē da ei Luce · 6 omni
petenti te tribue Chor 8 · Vestra habundancia s

corpalis illoru͂ inopia͂ suppleat ut e illoru͂ habundancia s. meritoru͂ illoru͂ qui diuinis vacant vite inopie s. spiritualis sit cplementu͂ ut dicit fiat equalitas Qui ergo viuunt cum diuiciis in hoc seculo no͂ habent merita ad vita͂ eterna͂ sufficiencia ut inueniant per xpi pauperes quoru͂ est regnu͂ celoru͂ quos amicos et debitores sibi fecerunt Thymo. 6. diuitibus huius seculi precipe facile tribuere communicare Romano 15. Nunc igitur in ierlm proficiscar ministrare sanctis hii totos se dede-runt diuinis obsequiis nichil mundanu͂ curantes exemplu͂ bone conuersacionis prebebant bonu͂ conuersantibus Tu autem dne miserere nostri Deo gracias